Dosarul nr. 3-2005/2023

2-231093344-12-3-31072023

HOTĂRÂRE
În numele Legii

28 octombrie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Victor Sîrbu
Grefier Valeria Căinăreanu
Cu participarea:
Reprezentantul pârâtului Alexandru Vicol
Avocatul terțului Lilian Pruteanu

a examinat în ședință publică în procedură de contencios administrativ, cererea de chemare în judecată depusă de *****Ruslan către Ministerul Justiției și Comisia de disciplină a experților judiciari, terț *****Anatolie cu privire la anularea parțială a hotărârii, constatarea săvârșirii abaterii disciplinare, obligarea comisiei să emită hotărâre de constatare a abaterii disciplinare, -

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

La 31.07.2023, *****Ruslan a depus acțiune în instanța de judecată către Ministerul Justiției și Comisia de disciplină a experților judiciari, terț *****Anatolie cu privire la anularea parțială a hotărârii, constatarea săvârșirii abaterii disciplinare, obligarea comisiei să emită hotărâre de constatare a abaterii disciplinare.

În motivarea acțiunii înaintate reclamantul a indicat că, la 27.09.2022, a fost depusă o sesizare către Comisia de disciplină a experților judiciari de pe lângă Ministerul Justiției, prin care *****Ruslan cerea tragerea la răspundere disciplinară a expertului judiciar *****Anatolie în temeiul art. 58 din legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar. În motivarea sesizării depuse subsemnatul a indicat mai multe fapte ilegale săvârșite de către expertul judiciar la realizarea raportului de expertiză extrajudiciară nr. 127 din 24.08.2022.

Ulterior la 12.06.2023, s-a concretizat și s-a completat sesizarea fiind prezentate probe suplimentare care demonstrează că expertul judiciar a efectuat o expertiză judiciară într-un domeniu în care nu deține calificarea de expert judiciar, competența fiind doar a experților tehnici atestați.

Menționează că, la 30.06.2023, Comisia de disciplină a experților judiciari a pronunțat dispozitivul hotărârii prin care s-a constatat abaterea disciplinară săvârșită de *****Anatolie prevăzută la art. 58 lit. b) din legea cu privire la expertiza judiciară și

statutul expertului judiciar, săvârșirea unor fapte care aduc atingere onoarei și probității profesionale ori bunelor moravuri.

Indică că, în partea motivată a deciziei, Comisia a constatat că în cadrul specialităților de expertiză judiciară nr. 15.01,15.02 și 15.03 nu pot fi rezolvate problemele ce ține de stabilirea cauzei deteriorării acoperișului obiectului în construcție si stabilirea calității lucrărilor. S-a stabilit că asemenea probleme fiind caracteristice unei expertize tehnice în construcții, care pot fi realizate doar de către experții tehnici atestați, or, *****Anatolie a declarat că nu este un expert tehnic atestat, acesta fiind un expert judiciar care poate realiza expertize extrajudiciare la specialitățile de expertiză judiciară nr. 15.01,15.02 și 15.03.

În aceste condiții atestă că, s-a constatat că expertul judiciar *****Anatolie a efectuat o expertiză extrajudiciară într-un domeniu în care nu este calificat, ceea ce reprezintă o abatere disciplinară prevăzută la art. 58 lit. f) din legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, efectuarea unei expertize judiciare într-un domeniu în care nu deține calificarea de expert judiciar. Iar potrivit art. 59 alin. (3) Pentru abaterile disciplinare prevăzute la art. 58 lit. f), i), j) și k) se aplică sancțiunea retragerii licenței pentru exercitarea profesiei de expert judiciar pentru toate domeniile de specialitate în care o deține.

Consideră că, comisia pripit a ajuns la concluzia de a propune Ministrului Justiției a aplica sancțiunea disciplinare prevăzută la art. 59 alin. (1) lit. d) din legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, și anume suspendarea activității de expert judiciar pe o perioadă de 6 luni, constatând în partea dispozitivă a hotărârii doar abaterea disciplinară prevăzută la art. 58 lit. b) din legea citată.

Dat fiind faptul că, Comisia de disciplină a experților judiciari a constatat în partea motivată a hotărârii că expertul judiciar *****Anatolie a efectuat o expertiză extrajudiciară într-un domeniu în care nu este calificat, urmau a fi calificate aceste acțiuni ca abaterea disciplinară prevăzută la art. 58 lit. f) și ca rezultat de a propune Ministrului Justiției aplicarea sancțiunii disciplinare prevăzute la art. 59 alin. (1) lit. e) retragerea licenței pentru exercitarea profesiei de expert judiciar. Din considerentele menționate mai sus, nu sunt de acord parțial cu hotărârea emisă, și anume omiterea constatării în partea dispozitivă a hotărârii săvârșirea abaterii disciplinare prevăzută la art. 58 lit. f) din legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, de către expertul judiciar *****Anatolie, la efectuarea raportului de expertiză extrajudiciară nr. 127 din 24.08.2022.

Solicită partea reclamantă *****Ruslan:

- anularea parțială a hotărârii din 30.06.2023 a Comisiei de disciplină a experților judiciari de pe lângă Ministerul Justiției, în partea ce ține de omiterea constatării abaterii disciplinare săvârșită de către expertul judiciar *****Anatolie prevăzută la art. 58 lit. f) din legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar;

- constatarea de către instanța de judecată săvârșirea inclusiv a abaterii disciplinare prevăzută la art. 58 lit. f) din legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, de către expertul judiciar *****Anatolie, la efectuarea raportului de expertiză extrajudiciară nr. 127 din 24.08.2022;

- obligarea Comisiei de disciplină a experților judiciari să emită hotărârea de constatare inclusiv a abaterii disciplinare prevăzute la art. 58 lit. f) din legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, și anume efectuarea unei expertize judiciare într-un domeniu în care nu deține calificarea de expert judiciar de către de către expertul judiciar *****Anatolie, la realizarea raportului de expertiză extrajudiciară nr. 127 din 24.08.2022 și de a propune Ministrului Justiției aplicarea sancțiunii disciplinare expertului judiciar prevăzută la art. 59 alin. (1) lit. e) retragerea licenței pentru exercitarea profesiei de expert judiciar.

La 14.03.2025, prin intermediul cancelariei Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), din partea pârâtului, Ministerul Justiției, a parvenit referința pe marginea cererii de chemare în judecată, prin care autoritatea şi-a exprimat dezacordul cu acțiunea înaintată, solicitând respingerea acesteia ca neîntemeiată (f.d. 39-42).

În motivarea referinței pârâtul menționează că, în adresa Comisiei de disciplină a experților judiciari de pe lângă Ministerul Justiției a parvenit sesizarea depusă de către Ruslan *****din 27.09.2022, înregistrată la Ministerul Justiției cu nr. 2561 din 27.09.2022 și sesizarea completată și concretizată din 12.06.2023. susține că, conform conținutului sesizărilor înaintate, reclamantul a sesizat despre multiplele încălcări admise de către expertul judiciar *****Anatolie la efectuarea expertizei și întocmirea Raportului de expertiză extrajudiciară nr. 127 din 24.08.2022.

Relatează că, din materialele prezentate, dar și din explicațiile date de participanții procedurii disciplinare, rezultă că expertul judiciar, la efectuarea expertizei și întocmirea Raportului de expertiză extrajudiciară nr.127 din 24.08.2022, nu a respectat mai multe cerințe ale Legii nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, dar și a Legii nr.721 din 02.02.1996 privind calitatea în construcții și Regulamentului privind expertiza tehnică în construcții aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 936 din 16.08.2006.

Notează că, în raportul de expertiză extrajudiciară menționat se arată că expertiza a fost efectuată la cererea „Norelit Investgrup” SRL, însă informația despre cererea depusă și solicitantul expertizei este incompletă: lipsește informația despre cine concret a depus/semnat cererea, data depunerii cererii, în legătură cu care fapt a fost solicitată expertiza și la care specialitate urmează a fi efectuată expertiza.

Astfel atestă că, Comisia a constatat neconformarea, de către expertul judiciar, a prevederilor imperative ale legii. în legătură cu acest fapt, este de menționat că art. 52 alin. (4) din Legea 68 din 14.04.2016 stipulează că „în desfășurarea activității sale, expertul judiciar are interdicție ... de a aduna în mod independent materiale pentru efectuarea expertizei. Ori, din informațiile cauzei rezultă că materiale/documente nu i-au fost puse la dispoziție pentru efectuarea expertizei extrajudiciare și întocmirea Raportului nr.127 din 24.08.2022, dar au fost adunate de către expert în mod independent.

Totodată precizează că, expertul judiciar la efectuarea expertizei menționate s-a orientat nu atât la soluționarea obiectivului înaintat de stabilire a cauzei deteriorării acoperișului blocului de locuit, a calității lucrărilor, cât la soluționarea de către acesta a problemei privind ilegalitatea faptelor săvârșite de către investitorii apartamentelor, ceea ce contrazice art. 12 alin. 2 din Legea nr.68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza

judiciară și statutul expertului judiciar care stipulează că „Expertiza judiciară nu soluționează probleme privind legalitatea sau ilegalitatea faptelor săvârșite de persoanele fizice și juridice”.

Mai mult ca atât indică că, expertul nu recunoaște că prevederile art. 12 alin.2 din lege se aplică și pentru raportul de expertiză extrajudiciară. în legătură cu această poziție a expertului este de menționat că art. 19 alin. (4) din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statul expertului judiciar stipulează contrariul, că „După efectuarea expertizei extrajudiciare, cercetările și concluziile se expun într-un raport de expertiză extrajudiciară, căruia i se aplică prevederile stabilite de prezenta lege pentru raportul de expertiză judiciară și care se prezintă persoanei care a solicitat efectuarea expertizei extrajudiciare”.

În acest context menționează că, în adresa Ministerului Justiției, la 05.07.2023, a parvenit Hotărârea Comisiei de disciplină a experților judiciari nr. CD 19/2022 din 30.06.2023, prin care s-a hotărât de a admite sesizarea depusă de către Ruslan *****către expertului judiciar al Biroului Individual de Expertiză Judiciară *****Anatolie. S-a constat abaterea disciplinară prevăzută de art.58 lit. b) săvârșirea unor fapte care aduc atingere onoarei și probității profesionale ori bunelor moravuri, din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, la efectuarea expertizei și întocmirea Raportului de expertiză extrajudiciară nr. 127 din 24.08.2022 de către expertul judiciar *****Anatolie. S-a propus ministrului justiției aplicarea față de expertul judiciar nominalizat a sancțiunii disciplinare prevăzută la art. 59 alin. (l) lit. d) din Legea menționată supra, și anume: suspendarea activității de expert judiciar pe o perioada de 6 luni.

Notează că, la 11 iulie 2023, Ministerul Justiției, având ca temei hotărârea Comisiei de Disciplină a Experților Judiciari nr. CD 19/2022 din 30 iunie 2023, prin ordinul nr. 190, a aplicat sancțiunea disciplinară în raport cu expertul judiciar *****Anatolie cu suspendarea activității până la data de 5 ianuarie 2024, pentru comiterea abaterii disciplinare prevăzute la art. 58 lit. b) din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar.

Cu referire la prezenta acțiune înaintată de către reclamant, o consideră neîntemeiată. Atrage atenția că, cerința privind constatarea, de către instanța de judecată, a săvârșirii inclusiv a abaterii disciplinare prevăzute la art. 58 lit. f) din legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, depășește limitele împuternicirilor instanței de judecată, deoarece instanța nu poate substitui un organ colegial (în cazul de față Comisia de disciplină a experților judiciari). Or, potrivit art. 61 alin. (1) din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr. 68 din 14.04.2016, Comisia de disciplină are drept scop examinarea cazurilor de încălcare a disciplinei și deontologiei expertului judiciar, precum și sancționarea disciplinară a experților judiciari, indiferent de forma de organizare a activității lor, conform prevederilor prezentei legi și ale propriului regulament aprobat de ministrul justiției.

Astfel, în susținerea celor enunțate supra, privind competența exclusivă a organelor colegiale în adoptarea unei hotărâri, analog situației combaterii argumentului adoptării unor constatări, de către instanța de judecată (suplimentar organului colegial), decizia

Curții Constituționale nr. 3 din 05.01.2021 a relevat următoarele: „26. Cu referire la articolul 20 din Constituție, Curtea reține că acesta garantează oricărei persoane dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime, adică a acelor drepturi și interese care sunt reglementate prin Constituție și lege.

Mai indică că, instanța de contencios administrativ examinează legalitatea actelor administrative, ci nu constată în partea dispozitivă a hotărârii fapte juridice și întrunirea sau nu de către reclamant a condițiilor pentru sancționarea suplimentară a unei persoane, conform unui anumit articol. Constatarea circumstanțelor de săvârșire inclusiv a abaterii disciplinare prevăzută la art. 58 lit. f) din legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, presupune ca instanța să demareze o activitate administrativă a autorității publice competente să o desfășoare (Comisia de disciplină a experților judiciari). Or, potrivit art. 62 alin. (8) al Legii cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr. 68 din 14.04.2016*,* „Ca urmare a examinării sesizării privind faptele expertului judiciar ce pot constitui abateri disciplinare, Comisia de disciplină pronunță dispozitivul hotărârii prin care constată sau nu abaterea disciplinară și stabilește, după caz, sancțiunea”.

Totodată susține că, cerința privind obligarea Comisiei de disciplină a experților judiciari să emită hotărârea de constatare inclusiv a abaterii disciplinare prevăzute la art. 58 lit. f) din legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar este în contradicție cu cerința anterioară, a constatării unui asemenea fapt, de către instanța de judecată. Prin urmare, atestăm o neconcordanță privind pretențiile formulate de către partea reclamantă.

Reclamantul *****Ruslan, în ședința de judecată nu s-a prezentat, deși a fost citată legal, fapt confirmat prin materialele dosarului. Astfel, ținând cont de faptul că partea neprezentă în ședință de judecată a fost citat despre examinarea cauzei, instanța de judecată a dispus în temeiul art. 218 lit. d) Cod administrativ, examinarea cauzei în lipsa acestuia.

În ședința de judecată reprezentantul pârâtului Ministerul Justiției Alexandru Vicol, împuternicit în baza procurii nr. 64 din 16.05.2023, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată din motivele de fapt și de drept indicate în referință.

În ședința de judecată reprezentantul terțului *****Anatolie avocatul Lilian Pruteanu, împuternicită în baza mandatului seria MA nr. 1776706 din 29.09.2025, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată.

Aprecierea instanţei de judecată:

Examinând cererea de chemare în judecată, audiind explicaţiile părţilor prezente, cercetând probele anexate la dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, studiind normele legii aplicabile, instanţa de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată depusă de *****Ruslan către Ministerul Justiției și Comisia de disciplină a experților judiciari, terț *****Anatolie cu privire la anularea parțială a hotărârii, constatarea

săvârșirii abaterii disciplinare, obligarea comisiei să emită hotărâre de constatare a abaterii disciplinare.

Conform prevederilor art.189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Conform art. 2 alin. (1) Cod administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanţilor la raporturile administrative, atribuţiile autorităţilor publice administrative şi ale instanţelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile şi obligaţiile participanţilor în procedura administrativă şi cea de contencios administrativ.

Conform art. 3 Cod administrativ, Legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Conform art. 18 Cod administrativ, interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia.

Potrivit art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art. 225 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, instanţa de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunităţii unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Conform art. 206 alin.(1) Cod administrativ, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

Potrivit art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale precitate, instanța de judecată constată că, reclamantul a respectat procedura de depunere a acțiunii, precum și termenul de depunere a acțiunii în instanța de contencios administrativ, motiv pentru care instanța judecătorească constatând că acțiunea este admisibilă, va examina fondul acesteia.

Reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul şi care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanţei de contencios administrativ competente pentru a obţine anularea actului, recunoaşterea dreptului pretins şi repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Fiind investită cu atribuția cercetării stării de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, în temeiul art. 22 și 219 Cod administrativ, instanța de judecată reține că obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie anularea parțială a hotărârii, constatarea săvârșirii abaterii disciplinare, obligarea comisiei să emită hotărâre de constatare a abaterii disciplinare.

În privința competenței instanței de judecată la examinarea acțiunii în contencios administrativ se constată că competența în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău. Prin urmare acțiunea este depusă cu respectarea prevederilor art. 191 alin. (1), art. 192 alin. (2) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ.

Astfel, instanța de judecată constată că acțiunea este admisibilă.

Din materialele cauzei, instanța reține că, prin raportul de expertiză extrajudicară nr. 127 din 24.08.2022, a concluzionat: 1. Prin prezentul Act, cei prezenți confirmă faptul că, în data de 09.08.2022, în intervalul de timp orele 19:40 - 22:30, din cauza timpului meteo caracterizat prin vânt excesiv de puternic, vârtej, ploaie cu grindină avansată, o porțiune mare a acoperișului și anume 50% din suprafața totală a acoperișului blocului locativ amplasat pe str. Acad. Andrei Saharov nr. 1 a fost deteriorat și a ajuns la pământ în fața blocului din cauza condițiilor meteo nefavorabile. 2. Începând cu anul 2014, lucrările de reconstrucție au fost efectuate la locul examinat conform unui proiect dezvoltat de o organizație de proiectare autorizată, „Tecton-ZAO”, - „Reconstruirea cu extindere pe orizontală și verticală a blocului locativ existent din str. Acad Andrei Saharov nr. 1, mun. Chișinău”. Lucrările au fost efectuate conform Autorizației de Construire nr.108 din 03.10.12, cu întocmirea Cărții tehnice a construcției blocului locativ din str. Acad Andrei Saharov nr. 1. Calitatea lucrărilor efectuate la construcția acoperișului, după cum reiese din analiza unităților conservate, trebuie considerată satisfăcătoare. S-a stabilit că, investitorii-proprietari ai apartamentelor de la mansardă au efectuat lucrări de împrejmuire, vitrare și acoperire a teraselor fără documentație de proiectare și avize necesare. Aceste lucrări au condus la faptul că, în urma vântului puternic și a vârtejului din 09.08.22, acoperișul blocului de locuit de pe str. Acad Andrei Saharov nr. 1, mun. Chișinău, sub formă de șindrilă, izolație termică, barieră de vapori și elemente de

hidroizolație au fost rupte pe jumătate, inclusiv aruncate de pe acoperiș. 4. Este necesar să se efectueze demontarea acoperișului existent la blocul de locuit de pe str. Acad Andrei Saharov nr. 1, precum și instalarea unui nou strat de acoperire conform documentației de proiectare elaborată de o organizație de proiectare autorizată, în conformitate cu procedura stabilită de lege.

La 27.09.2022, partea reclamantă a depus plângere prin care a solicitat tragerea la răspundere disciplinară a expertului judiciar *****Anatolie pentru acțiunile reflectate în sesizare.

Prin hotărârea din 30.06.2023, Comisia de disciplină a experților judiciari de pe lângă Ministerul Justiției în conformitate cu cele expuse și, ținând cont de faptul că Raportul de expertiză extrajudiciară nr.127 a fost efectuat de către expertul judiciar *****Anatolie la data de 24.08.2022, precum și în temeiul art.57, art.58 lit.b), art.59 alin.(1) lit.d), (4), art.60 alin.(1), (4) din Legea nr.68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, pct.9 lit.a), 27, 29, 37 lit.b) și 39 din Regulamentul Comisiei de disciplină a experților judiciari aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr.120 din 14.02.2018, a hotărât:

1. Se admite sesizarea depusă de către Ruslan *****din 27.09.2022 înregistrată la Ministerul Justiției cu nr.2561 din 27.09.2022 împotriva expertului judiciar al Biroului Individual de Expertiză Judiciară *****Anatolie.

2. Se constată abaterea disciplinară prevăzută de art.58 lit.b) săvârșirea unor fapte care aduc atingere onoarei și probității profesionale ori bunelor moravuri din Legea nr.68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar la efectuarea expertizei și întocmirea Raportului de expertiză extrajudiciară nr.127 din 24.08.2022 de către expertul judiciar *****Anatolie și: propune ministrului justiției aplicarea față de expertul judiciar *****Anatolie, licența ***** din 11.10.2017, a sancțiunii disciplinare prevăzută la art. 59 alin.(1) lit. d) din Legea nr.68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, și anume: suspendarea activității de expert judiciar pe o perioadă de 6 luni.

Conform art. 12 din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară şi statutul expertului judiciar,

(2) Expertiza judiciară nu soluţionează probleme privind legalitatea sau ilegalitatea faptelor săvîrşite de persoanele fizice şi juridice.

Conform art. 19 din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară şi statutul expertului judiciar,

(4) După efectuarea expertizei extrajudiciare, cercetările şi concluziile se expun într-un raport de expertiză extrajudiciară, căruia i se aplică prevederile stabilite de prezenta lege pentru raportul de expertiză judiciară şi care se prezintă persoanei care a solicitat efectuarea expertizei extrajudiciare.

Conform art. 52 din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară şi statutul expertului judiciar,

(4) În desfăşurarea activităţii sale, expertul judiciar are interdicţie de a contacta personal părţile în proces, dacă acest lucru pune la îndoială imparţialitatea sa, precum şi de a aduna în mod independent materiale pentru efectuarea expertizei.

Conform art. 57 din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară şi statutul expertului judiciar,

(1) Pentru încălcarea prevederilor legislaţiei cu privire la expertiza judiciară, a unor norme ale Codului deontologic al experţilor judiciari, pentru pagubele materiale cauzate, contravenţiile sau infracţiunile săvîrşite în timpul serviciului sau în legătură cu exercitarea atribuţiilor sale, expertul judiciar poartă răspundere disciplinară, civilă, contravenţională sau penală, după caz.

(2) Tragerea la răspundere disciplinară a expertului judiciar pentru abateri disciplinare ce vizează activitatea de expertiză judiciară se face în conformitate cu prezenta lege.

Conform art. 58 din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară şi statutul expertului judiciar,

Constituie abateri disciplinare ale expertului judiciar ce țin de activitatea de expertiză judiciară:

d) tergiversarea sistematică şi atitudinea neglijentă în activitatea de efectuare a expertizei judiciare;

f) efectuarea unei expertize judiciare într-un domeniu în care nu deţine calificarea de expert judiciar;

i) desfăşurarea activităţii de expertiză judiciară într-o altă formă organizatorică decît cele prevăzute de prezenta lege;

j) efectuarea de expertize judiciare în perioada de suspendare a activităţii;

k) lipsa arhivei rapoartelor de expertiză sau ţinerea arhivei cu încălcarea prevederilor art. 39.

Conform art. 59 din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară şi statutul expertului judiciar,

(1) Pentru comiterea abaterilor disciplinare ce țin de activitatea de expertiză judiciară, expertului judiciar îi pot fi aplicate următoarele sancţiuni disciplinare:

a) avertisment;

b) mustrare;

c) amendă cuprinsă între 30 și 50 de unităţi convenţionale;

d) suspendarea activităţii de expert judiciar pe o perioadă de pînă la 6 luni;

e) retragerea licenţei pentru exercitarea profesiei de expert judiciar.

(2) La aplicarea sancţiunii disciplinare se ţine cont de gravitatea abaterii disciplinare, de circumstanţele în care a fost comisă aceasta, de activitatea şi comportamentul expertului judiciar.

(3) Pentru abaterile disciplinare prevăzute la art. 58 lit. f), i), j) și k) se aplică sancţiunea retragerii licenţei pentru exercitarea profesiei de expert judiciar pentru toate domeniile de specialitate în care o deţine.

(4) Sancţiunea disciplinară poate fi aplicată nu mai tîrziu de 6 luni de la data constatării abaterii disciplinare şi nu mai tîrziu de un an de la data comiterii ei. În termenele indicate nu se include durata procedurii penale, perioada aflării în concediu anual de odihnă sau în concediu medical. În cazul în care dintr-o hotărîre definitivă a unei instanţe judecătoreşti naţionale sau internaţionale rezultă săvîrşirea unei abateri

disciplinare, sancţiunea disciplinară se aplică în termen de un an de la data la care a devenit definitivă hotărîrea instanţei judecătoreşti naţionale sau internaţionale.

(5) Dacă în decursul unui an de la data aplicării sancţiunii disciplinare expertul judiciar sancţionat nu comite o nouă abatere, se consideră că acesta nu a fost supus sancţiunii disciplinare.

Conform art. 60 din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară şi statutul expertului judiciar,

(1) Procedura disciplinară începe de drept în momentul depunerii sesizării motivate privind faptele expertului judiciar care pot constitui abateri disciplinare. Această sesizare poate fi depusă de orice persoană care se consideră lezată în drepturi prin acţiunile expertului judiciar, precum şi de către ministrul justiţiei, conducătorul instituţiei publice de expertiză judiciară, părţile în proces.

(4) Sancţiunile prevăzute la art. 59 alin. (1) lit. d) și e) se aplică de către ministrul justiţiei în temeiul hotărîrii Comisiei de disciplină.

Conform art. 61 din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară şi statutul expertului judiciar,

(1) Comisia de disciplină se constituie pe lîngă Ministerul Justiţiei şi are drept scop examinarea cazurilor de încălcare a disciplinei şi deontologiei expertului judiciar, precum şi sancţionarea disciplinară a experţilor judiciari, indiferent de forma de organizare a activităţii lor, conform prevederilor prezentei legi şi ale propriului regulament aprobat de ministrul justiţiei.

Conform art. 62 din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară şi statutul expertului judiciar,

(6) Secretarul Comisiei de disciplină asigură accesul expertului judiciar şi al persoanei care a depus sesizarea, precum şi al reprezentanţilor acestora, la toate documentele referitoare la caz.

(8) Ca urmare a examinării sesizării privind faptele expertului judiciar ce pot constitui abateri disciplinare, Comisia de disciplină pronunţă dispozitivul hotărîrii prin care constată sau nu abaterea disciplinară şi stabileşte, după caz, sancţiunea. Sub sancţiunea nulităţii, dispozitivul se pronunţă în mod public şi trebuie să fie motivat.

În speță, obiectul contenciosului administrativ în prezenta cauză îl constituie verificarea legalității hotărârii Comisiei de disciplină a experților judiciari din 30.06.2023, prin care s-a constatat abaterea disciplinară prevăzută la art. 58 lit. b) din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar săvârșită de expertul judiciar *****Anatolie, obligarea de a constata săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute la art. 58 lit. f) și retragerea licenței.

Instanța atestă că, prin hotărârea din 30.06.2023, Comisia de disciplină a constatat săvârșirea de către expertul *****Anatolie a abaterii disciplinare prevăzute la art. 58 lit. b) din Legea nr. 68/2016 - săvârșirea unor fapte care aduc atingere onoarei și probității profesionale. Comisia a stabilit că expertul a efectuat expertiză într-un domeniu în care nu deține calificarea necesară, întrucât problemele ce țin de stabilirea cauzei deteriorării acoperișului și stabilirea calității lucrărilor sunt caracteristice expertizei tehnice în

construcții, care poate fi realizată doar de experți tehnici atestați conform Legii nr. 721/1996 și Regulamentului aprobat prin HG nr. 936/2006.

Conform art. 225 alin. (1) din Codul administrativ, instanța nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ, ci doar asupra legalității acestuia. Verificarea exercitării dreptului discreționar de către autoritatea publică se limitează la aspectele enumerate la alin. (2) al aceluiași articol.

Conform art. art. 61 alin. (1) din Legea nr. 68 din 14.04.2016, stabilește că Comisia de disciplină se constituie pe lîngă Ministerul Justiţiei şi are drept scop examinarea cazurilor de încălcare a disciplinei şi deontologiei expertului judiciar, precum şi sancţionarea disciplinară a experţilor judiciari, indiferent de forma de organizare a activităţii lor, conform prevederilor prezentei legi şi ale propriului regulament aprobat de ministrul justiţiei.

Conform art. art. 62 alin. (8) din Legea nr. 68 din 14.04.2016, stabilește că ca urmare a examinării sesizării privind faptele expertului judiciar ce pot constitui abateri disciplinare, Comisia de disciplină pronunţă dispozitivul hotărîrii prin care constată sau nu abaterea disciplinară şi stabileşte, după caz, sancţiunea. Sub sancţiunea nulităţii, dispozitivul se pronunţă în mod public şi trebuie să fie motivat.

Instanța reține că, instanța de contencios administrativ nu poate substitui organele colegiale în exercitarea atribuțiilor acestora.

La caz, analizând hotărârea din 30.06.2023, instanța constată că actul administrativ conține o motivare amplă și detaliată privind încălcările constatate. Comisia a analizat lipsa informațiilor complete despre solicitarea expertizei; adunarea independentă a materialelor de către expert, contrar art. 52 alin. (4) din lege; soluționarea de către expert a problemelor de legalitate/ilegalitate, contrar art. 12 alin. (2); efectuarea expertizei tehnice în construcții fără a deține calificarea necesară și formularea de concluzii privind lucrări neautorizate.

Instanța observă că, Comisia de disciplină a constatat în motivare că expertul a efectuat expertiză înt domeniu pentru care nu are calificare, comisia a ales să încadreze fapta doar la art. 58 lit. b), exercitându-și marja de apreciere în calificarea juridică a faptelor. Totodată, calificarea acțiunilor intră în dreptul discreționar al autorității publice.

Cu privire la solicitarea reclamantului ca instanța să constate ea însăși săvârșirea abaterii de la art. 58 lit. f), instanța atestă că solicitarea excede competența instanței de contencios administrativ. Conform art. 206 alin. (1) din Codul administrativ, acțiunile în contencios pot viza anularea, obligarea, impunerea, constatarea sau controlul normativ, dar nu substituirea autorității publice în exercitarea competențelor de constatare a abaterilor disciplinare.

Instanța nu poate să se substituie Comisiei disciplinare și să constate ea însăși întrunirea elementelor constitutive ale abaterii disciplinare diferite de cea reținută de autoritatea publică. O asemenea abordare ar echivala cu exercitarea procedurii administrative proprii autorității publice, contrar limitelor controlului judecătoresc.

Cu privire la obligarea Comisiei de disciplină să emită o nouă hotărâre cu o altă încadrare juridică, instanța constată că aceasta ar presupune impunerea soluției organului colegial, ceea ce depășește limitele controlului de legalitate. Instanța poate anula un act

administrativ individual defavorabil, dar nu poate dicta conținutul actului administrativ ce urmează a fi emis de autoritate publică.

La fel, instanța remarcă că, potrivit pct. 27 lit. c) Regulamentul Comisiei de disciplină a experților judiciari, Anexa nr.1 la Ordinul ministrului justiției nr. 120 din 14 februarie 2018, examinarea cauzei disciplinare are la bază următoarele principii: proporționalitatea sancțiunii – examinarea cazului și aplicarea sancțiunii se realizează prin asigurarea unui raport echitabil între gravitatea abaterii disciplinare, circumstanţele în care a fost comisă aceasta, activitatea şi comportamentul expertului judiciar, impactul faptei asupra imaginii profesiei de expert judiciar, de o parte, şi sancțiunea disciplinară aplicată, de altă parte.

În context, Regulamentul Comisiei de disciplină a experților judiciari presupune o evaluare complexă care ține cont de gravitatea faptei, circumstanțele comiterii, activitatea și comportamentul expertului, impactul asupra imaginii profesiei. Subsecvent, evaluarea abaterilor disciplinarea intră în competența Comisiei de disciplină, instanța poate verifica dacă autoritatea și-a exercitat dreptul discreționar în limitele legii.

Instanța constată că, hotărârea din 30.06.2023, emisă de Comisiei de disciplină a experților judiciari îndeplinește cerințele de formă și fond prevăzute de lege, este motivată, iar sancțiunea aplicată se încadrează în limitele prevăzute de art. 59 alin. (1) din Legea nr. 68 din 14.04.2016.

Totodată, faptul că reclamantul apreciază că ar fi fost justificată o sancțiune mai severă nu constitui temei de ilegalitate a actului administrativ contestat.

În acest sens, instanța atestă că, controlul judecătoresc asigură că actul administrativ nu este arbitrar, abuziv sau emis cu încălcarea legii, dar nu transformă instanța într-o autoritate publică de grad superior. Or, admiterea solicitărilor reclamantului ar fi o reevaluarea fondului cauzei disciplinare și efectuarea unei noi încadrări juridice a faptei.

Celelalte argumente invocate de partea reclamantă nu au relevanţă, deoarece nu denotă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru anularea actului administrativ contestat şi urmează a fi respinse.

În acest context, analizând argumentele expuse de reclamant în cererea de chemare în judecată în coraport cu circumstanțele de fapt ale speței și normele legale citate supra, instanța de contencios administrativ constată că, acțiunile pârâtului sunt întemeiate, or, poziția reclamantului expusă în cererea de chemare în judecată, este una nefondată, care se bazează pe interpretarea eronată a normelor de drept material și pe argumente neprobate.

Coroborând normele legale citate cu circumstanțele speței, instanța deduce, că activitatea administrativă efectuată de către Ministerul Justiției și Comisia de disciplină a experților judiciari este una legală și întemeiată. Or, autoritatea publică la soluționarea speței a cercetat complet și multiaspectual circumstanțele și în limita competenţei, a emis actul administrativ prin care și-a realizat scopul său legal.

Astfel, analizând normele legale citate mai sus în coraport cu circumstanţele de fapt ale speţei şi materialul probatoriu administrat, instanța conchide că, nu a constatat admiterea a careva abateri la emiterea actului administrativ de către Ministerul Justiției și

Comisia de disciplină a experților judiciari.

Totodată, analizând argumentele expuse de reclamant în cererea de chemare în judecată în coraport cu circumstanțele de fapt ale speței și normele legale citate supra, instanța de contencios administrativ constată că, acțiunile autorității pârâte sunt întemeiate, or, poziția părții reclamante, expusă în cererea de chemare în judecată, este una nefondată, care se bazează pe interpretarea eronată a normelor de drept material.

În aceiași ordine de idei, instanța concluzionează că, în speță, actele administrative contestate nu încalcă principiul proporționalității între mijloacele folosite şi scopul urmărit, bazându-se pe probleme identificate, justificate obiectiv şi rezonabil.

Conform art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sânt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a) - e).

În conformitate cu prevederile art. art. 232, 224 - 226, din Codul administrativ, instanța de judecată, -

H o t ă r ă ș t e:

Cererea de chemare în judecată depusă de *****Ruslan către Ministerul Justiției și Comisia de disciplină a experților judiciari, terț *****Anatolie cu privire la anularea parțială a hotărârii din 30.06.2023 a Comisiei de disciplină a experților judiciari de pe lângă Ministerul Justiției, în partea ce ține de omiterea constatării abateriii disciplinare săvârșită de către expertul judiciar *****Anatolie prevăzută la art. 58 lit. f) din legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar; constatarea de către instanța de judecată săvârșirea inclusiv a abaterii disciplinare prevăzută la art. 58 lit. f) din legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, de către expertul judiciar *****Anatolie, la efectuarea raportului de expertiză extrajudiciară nr. 127 din 24.08.2022 și obligarea Comisiei de disciplină a experților judiciari să emită hotărârea de constatare inclusiv a abaterii disciplinare prevăzute la art. 58 lit. f) din legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, și anume efectuarea unei expertize judiciare într-un domeniu în care nu deține calificarea de expert judiciar de către de către expertul judiciar *****Anatolie, la realizarea draportului de expertiză extrajudiciară nr. 127 din 24.08.2022 și de a propune Mintrului Justiției aplicarea sancțiunii disciplinare expertului judiciar prevăzută la art. 59 alin. (1) lit. e) retragerea licenței pentru exercitarea profesiei de expert judiciar - se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru). Motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată.

Preşedintele şedinţei,
judecător **Victor Sîrbu**